

Lidingö 2005-12-19

Lidingö stad
Miljö och stadsbyggnad
181 82 Lidingö

Förslag till beslut för Långängen - Elfviks naturreservat

Naturskyddsföreningen i Lidingö ser positivt på en utökning av Långängens naturreservat och instämmer med reservatets syfte: *"att säkerställa tillgång till områden för friluftsliv samt vårda, bevara och vid behov återställa och berika värdefulla natur-, kultur- och vattenmiljöer"*.

Vi tackar också för en intressant och trevlig läsning. Vi har dock förstås några synpunkter på innehållet i förslaget.

Reservatets avgränsning

Vad gäller reservatets avgränsning, anser vi att skogen på Elfviklandet, norr om Elfviksvägen ska ingå i reservatet. Här finns gammal skog med höga naturvärden och vilken är omnämnd för flera höga upplevelsevärden i RTK:s rapport "Upplivsevärden i Stockholmsregionens grön kilar 4:2004".

Vidare går gränsen för reservatet på några ställen rätt genom en nyckelbiotop där man lätt kunde inkludera hela nyckelbiotopen. Se till exempel vid Kottlasjöns södra spets. Vidare går gränsen för reservatet vid infaren till Ekolmsnäsbacken i kanten av en mindre nyckelbiotop (vilken enligt förslaget inte ingår i reservatet). Med tanke på att detta område ska exploateras för golfändamål är det viktigt att dessa nyckelbiotoper ingår i reservatet och på så sätt får ett ökat skydd (se karta s 36).

Reservatsbildningen bidrar till att uppfylla fler miljömål än de som anges på s. 8. Listan bör kompletteras med följande miljömål:

Mål 11. Myllrande våtmarker

Mål 12. Levande skogar

Mål 16. Ett rikt växt- och djurliv

Postadress :

c/o Helena Klangemo
Åkerbärsv. 15
181 64 LIDINGÖ

tel.: 08-765 24 14
e-post : helena@biosfaren.se

organisationsnummer: 813600-4028
postgiro: 45 88 14 - 1

Föreskrifter

Gråviken är en viktig lokal för framför allt fåglar och det stärkta skyddet mellan 1 april och 31 oktober anser Naturskyddsföreningen mycket positivt.

På s 10 anges att Byggnadsnämnden beslutar om dispenser från föreskrifterna. Detta skulle leda till att samma nämnd prövar beslut enligt två olika lagrum, dels enligt PBL angående bygglov och dels dispens från reservatets föreskrifter. Naturskyddsföreningen förordar därför att kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen beslutar om dispensererna från föreskrifterna.

Nuvarande regler i jaktlagen och lokala ordningsföreskrifter bedöms i förslaget vara tillräckliga i reservatet (s 24). Detta kan vi inte hålla med om. Lösspringande hundar är ett stort problem, både för vilt och för människor och att ta bort det rådande koppelvånget skulle ge felaktiga signaler.

Enligt jaktlagen får hundar inte springa lösa i marker där det finns vilt under perioden 1 mars till den 20 augusti. Under den övriga tiden av året skall hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att driva eller förfölja vilt.

Det tilltänkta naturreservatet är mycket välbesökt och lösa hundar stör viltet. Även om viltet inte jagas störs de i sin livsmiljö, vilket bland annat får till följd att de kommer ut på vägar och andra mindre lämpliga miljöer. Naturskyddsföreningen anser att det självklart skall råda koppelvång inom reservatets gränser.

Skötselplan

Under målet för hävd av skogsområdet (s. 39), anges endast syftet ”varierad och tilltalande miljö för rekreation och friluftsliv.” Med tillägget ”Hänsyn skall tas till djur och växtliv.”

Vad som kan anses vara en varierad och tilltalande miljö är mycket godtyckligt. Syftet skall istället vara att bevara och utveckla de naturvärden som finns i skogen.

Under rubriken: ”Hävd av jordbruksmarken” på s 41 står att läsa: ”Kemiska bekämpningsmedel får inte användas.”

Naturskyddsföreningen anser att här bör tilläggas användande av konstgödsel.

Målet för hävd av våtmarker är att ”bevara våtmarkens nuvarande status och främja ett rikt fågelliv” 8S 42). Naturskyddsföreningen anser att våtmarkerna behöver restaureras eftersom de är både igenväxta och på vissa håll på väg att torka ut. Vi har tillsammans med Lidingöornitologerna uppvaktat kommunen i juni 2005, för att diskutera olika åtgärder för att förbättra den biologiska mångfalden i våtmarker inom reservatet.

Rekreation och friluftsliv

Ändamålet med naturreservatet anges främst vara att ”bevara ett tätortsnära rekreativområde av stor betydelse för allmänhetens friluftsliv, att skydda dess kulturhistoriska värde, riksintresse och sjösystem” (s 46).

Naturskyddsföreningen vill tillägga att: ”bevara de värdefulla livsmiljöer kulturlandskapet givit upphov till”. Besökarna ska kunna se och uppleva det gamla öppna kulturlandskapet med sina typiska livsmiljöer och arter”.

Postadress :

c/o Helena Klangemo
Åkerbärsv. 15
181 64 LIDINGÖ

tel.: 08-765 24 14
e-post : helena@biosfaren.se

organisationsnummer: 813600-4028
postgiro: 45 88 14 - 1

Övrigt

På sidan 16 står att läsa två formuleringar som inte känns så genomtänkta:

”Ängar och lägre liggande partier var mer vattensjuka eftersom man inte lärt sig att dika i någon högre grad”.

Man använder sig inte längre av uttrycket ”vattensjuk”. Det är inte något onaturligt eller skadligt tillstånd att marken är fuktig/våt.

Sist på samma sida står att läsa: ”Först när kreaturen kom bort från skogen, började så sakteliga den process, som vi nu kan iaktta där naturen successivt övertar den terräng den tidigare förlorat”.

De marker som hävdats av betande djur är även de ”natur”, som dessutom genom den störning som betet står för, uppvisar en mycket högre biologisk mångfald än ohävdade marker.

Helena Klangemo

Ordförande Naturskyddsföreningen i Lidingö

Postadress :

c/o Helena Klangemo
Åkerbärsv. 15
181 64 LIDINGÖ

tel.: 08-765 24 14
e-post : helena@biosfaren.se

organisationsnummer: 813600-4028
postgiro: 45 88 14 - 1